

Čís. 12455.

»Předjížděním« jest rozuměti každý pohyb vozidla do předu k vůli předstížení vozidla jedoucího před oním, ať při tom musí nebo nemusí vybočiti ze své jízdní dráhy.

Předjížděné vozidlo není oprávněno podle své libosti určovati, po které straně je má zadní vozidlo předjetí, avšak, neuvolňuje-li místo po předepsané správné straně k průjezdu, neopravňuje to předjíždějící vozidlo, by předjíždělo po nesprávné straně, dokud se nepřesvědčí, že předjížděné vozidlo nabylo vědomost o zadnějším vozidlu a o jeho úmyslu předjetí.

Chtělo-li se předjížděné vozidlo uhnouti ze své jízdní dráhy do leva, bylo povinností jeho řidiče, by se přesvědčil, zda mu nehrozi z toho nebezpečí.

(Rozh. ze dne 17. března 1933, Rv I 2207/31.)

Žalobce jel na kole po silnici v Čechách a to uprostřed silnice. Chtěje se vyhnouti protijedoucímu autu M-ovu, zabočil žalobce do leva, při čemž byl zasažen autem žalovaného, předjíždějícím ho po levé straně, sražen s kola a poraněn. Žalobní nárok na náhradu škody proti majiteli auta a jeho řidiči P-ovi neuznal procesní soud prvě s t o l i c e důvodem po právu. D ů v o d y: Soud vzal za prokázáno, že se úraz přihodil na volné přehledné silnici, a to tak, že do auta žalovaného, které jelo podle předpisu na správné straně, žalobce vjel náhlým obratem do leva, při čemž žalobce před tím jel nesprávně uprostřed jízdní dráhy. Jelikož při přehledné silnici určitá maximální rychlost předepsána není, byla rychlost asi 40 km přípustná. Že auto jelo na správné straně jest dokázáno. Že řidič byl pánem svého vozidla vyplývá z toho, že v okamžiku srážky brzdil a silně do leva až k příkopu se vyhnul, což jest potvrzeno svědky. Dle těchto zjištění se druhý žalovaný nedopustil přestupku proti předpisům a proti jízdnímu řádu, naopak žalobce si úraz zavinil sám, jelikož jel uprostřed silnice a náhle do leva uhnul, aniž si uvědomil, zda tato strana jízdní dráhy jest volná. Jelikož jednak jest zjištěno, že druhý žalovaný dal signály, jednak jest prokázáno, že kolo nebylo zachyceno blatníkem auta, nýbrž se srazilo s klikou dveří, neměl soud pochybnosti, že si žalobce sám zavinil úraz, takže žalovaní jsou sprostěni ručení. O d v o l a c í s o u d vyhověl částečně žalobcovu odvolání a uznal žalobní nárok důvodem z polovice po právu. D ů v o d y: Prvý soud nevzal vůbec v úvahu, že žalovaný P. předjížděl žalobce po levé straně, což odporuje silničnímu řádu. Oproti žalobcově vině, která jest v tom, že se žalobce, třebaže neslyšel výstražné znamení, dávané žalovaným P-em, uhýbal na levo, aniž se rozhlédl, zda má jízdu volnou, jest zavinění žalovaného P-a, že předjížděl žalobce po levé straně. Nemůže žalovaného P. omluviti, že na jeho pravé straně jelo proti němu auto M-ovo, neboť za této situace bylo tím více potřebí jeho ostražitosti, která měla směřovati k tomu, jak se žalobce zachová. Vzhledem k předpisu o předjíždění v pravo, mohl žalovaný P. čekat, že žalobce odbočí na levo, by on mohl po jeho pravé straně předjetí, a proto měl jízdu zmírniti, by mohl ihned zasta-

viti, po případě měl po levé straně předjetí teprve, až by mu žalobce dal k tomu znamení. Neučinil-li tak, stihá ho zavinění, neboť se nezachoval tak, jak § 1299 obč. zák. u řidiče auta předpokládá. Odvolací soud má za to, že žalobce i žalovaný P. mají stejným dílem vinu na srážce, a bylo proto uznati právem, jak uvedeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

D ů v o d y:

Dovolání obou stran opřené jen o dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. nejsou důvodná. Žalovaná strana napadá názor odvolacího soudu, že se jí nepodařilo vyvinuti se úplně podle § 2 zákona o provozu silostrojů proto, že předjížděla žalobce po levé straně, a tvrdí, že o předjíždění jde jen tehdy, když vozidlo musí vybočiti ze své jízdní dráhy a objeti přední vozidlo obloukem, by se před ně dostalo do své původní jízdní dráhy. Nelze jí však přisvědčiti, neboť podle obvyčejného významu slova »předjíždění«, jest předjížděním rozuměti každý pohyb vozidla do předu k vůli předstížení vozidla jedoucího před oním, ať při tom musí vybočiti ze své jízdní dráhy, nebo nemusí. To plyne i z účelu silničních řádů. Neboť jsou vydány v zájmu veřejné bezpečnosti a nařizují pravidelně jednotné předjíždění po pravé straně proto, by předjížděné vozidlo vědělo, po které straně má uvolniti místo předjíždějícímu vozidlu. Nebylo-li by tomu tak, bylo by předjížděné vozidlo v pochybnosti, na kterou stranu má uhnouti, čímž by bezpečnost jeho byla ohrožována a byl by mařen účel silničních řádů. Předjížděné vozidlo není ovšem oprávněno podle své libosti určovati, po které straně je má zadní vozidlo předjetí, avšak, neuvolňuje-li místo po předepsané správné straně k průjezdu, neopravňuje to předjíždějící vozidlo, by předjíždělo po nesprávné straně, dokud se nepřesvědčí, že předjížděné vozidlo nabylo vědomost o zadnějším vozidlu a o jeho úmyslu předjetí, což vyžaduje průměrná opatrnost podle §§ 1297 a 1299 obč. zák. To platí i tehdy, kdyby předjíždějící vozidlo nebylo mělo místo po pravé straně k předjetí proto, že žalobce jel středem silnice. A bylo-li to nemožné a nebezpečné pro blížení se protijedoucího auta, měl žalovaný řidič tím spíše si opatrně počínati a s předjížděním sečkati, až protijedoucí auto přejede. A že by tím bylo zabráněno vůbec předjíždění proto, že se prý mezitím mohlo přiblížit druhé protijedoucí auto, jež by obsadilo místo k předjíždění určené, nelze uznati, poněvadž blížení se dalšího auta nebylo ani tvrzeno a poněvadž by, i kdyby tomu tak bylo, nebyl by žalovaný řidič zbaven povinnosti zachovati nutnou opatrnost v řízení silostroje a v zacházení s ním, kterou měl dokonce vzhledem k větší nebezpečnosti ještě zvýšiti. Ale ani žalobci nelze přisvědčiti v tom, že není spoluvinen na úraze. Ovšem, že silniční řád ne-nařizuje jízdu po levé straně silnice, avšak, chtěl-li žalobce uhnouti ze své jízdní dráhy do leva, bylo jeho povinností, by se přesvědčil, zda mu nehrozí z toho nebezpečí. Mohl ovšem předpokládati, že auto ho přejede po pravé straně, avšak, an jel středem silnice a proti němu jelo druhé auto, musil si uvědomiti, že stav je nebezpečnější proto, že pravá strana k přejezdu hrozila býti obsazena protijedoucím autem a snižovala prostor k předjetí. Že by ohlédnutí se bylo nebezpečným, poně-

vadž by byl musil žalobce pustiti jedno řidítko a byl v nebezpečí zejména vzhledem ke spádu silnice, že spadne, nelze všeobecně uznati. Neovládal-li žalobce kolo tak, měl se z opatrnosti přidržovati levé strany silnice, třeba že to silniční řád nepřikazuje, poněvadž v takovém případě to bylo požadavkem nutné opatrnosti.

Čís. 12456.

Ohradil-li se poručník dítěte, žalujícího o zjištění nemanželského otcovství, proti krevní zkoušce, nemohla býti dítěti odebrána krev k novému znaleckému důkazu, nebylo však tím bráněno soudu, by nepřipustil důkaz znaleckým svědkem o důkazu zkouškou krve provedenou jím ve dřívějším sporu těchže stran o zjištění otcovství, jenž byl zrušen pro zmatečnost, ježto žalující dítě nebylo vůbec zastoupeno zákonným zástupcem.

(Rozh. ze dne 17. března 1933, Rv I 2235/31.)

Žalobu o uznání otcovství a o placení výživného o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňujíc dovolací důvody podle čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s., vytýká mylně jako vadu odvolacího řízení, že prý odvolací soud opřel — stejně jako prvý soud — své rozhodnutí o důkaz krevní zkouškou, provedený v dřívějším sporu značka C II 87/29, v němž však dovolací soud pro zmatečnost zrušil rozsudky nižších soudů i s řízením jím předcházejícím a žalobu odmítl. Než dovolání přezírá, že ve sporu C II 87/29 byla dovolacím soudem zmatečnost shledána jen v tom, že žalobkyně nebyla ve sporném řízení vůbec zastoupena zákonným zástupcem (§ 477 čís. 5 c. ř. s.), nikoli proto, že provedený znalecký důkaz krevní zkouškou byl zmatečný, jak se mylně snaží dovolání dolíčiti. V souzené věci opřely však nižší soudy svá rozhodnutí jednak o svědeckou výpověď znaleckého svědka docenta MUDra. H-a o skutkových okolnostech, které zjistil při krevní zkoušce, jednak o znalecký posudek MUDra. M-a, vědecky hodnotící zjištěné skutkové výsledky provedeného důkazu rozbořem krvinek podle krevních skupin. Ohradil-li se v tomto sporu poručník jako zákonný zástupce žalobkyně proti nové krevní zkoušce, nemohla ovšem bez jeho souhlasu krev býti žalobkyni odebrána k novému důkazu znaleckému, avšak tím nebylo bráněno soudu, by nepřipustil důkaz znaleckým svědkem o skutkových výsledcích dřívější krevní zkoušky, kterou provedl docent MUDr. H., když mu byla krev dána k vědeckému prozkoumání všemi účastníky. Nižší soudy dovolávající se celé jeho svědecké výpovědi, již plně uvěřily — i pokud se týkala zjištěného složení krevních skupin u žalobkyně, její matky a žalovaného založily dále svá rozhodnutí na znaleckém posudku MUDra. M-a, že zjištěný poměr krevních skupin účastníků s jistotou vylučuje možnost, že žalovaný je otcem žalobkyně